

1 AFSKAF
FATTIGDOM

2 STOP
SULT

3 SUNDHED
OG TRIVSEL

4 KVALITETS-
UDDANNELSE

5 LIGESTILLING
MELLEM KØNNENE

6 RENT VAND
OG SANITET

Er din aktivitet med til at stoppe sult, opnå føde- varesikkerhed og forbedret ernæring samt fremme bæredygtigt landbrug?

800 millioner mennesker lider af underernæring verden over, hvilket er en halvering siden år 2000. Mål 2 handler om at stoppe akut hungersnød, men også den sult, hvor millioner af mennesker dagligt overlever på sultegrænsen. Derudover er fokus også på at fremme bæredygtigt landbrug og lige adgang til jord og teknologi.

I en dansk kontekst handler verdensmål 2 fx om:

- Klimavenligt mad: mindre kød generelt (og mere lyst end rødt kød). Rigeligt af årstidens frugt og grønt.
- Økologi med henblik på beskyttelse af grundvandet, fremme af dyrevelfærd og biodiversitet.
- Sund kost. Spis varieret og magert, mere frugt og grønt, fisk, fuldkorn m.m.
- Fairtrade med henblik på socialt globalt ansvar.

Er din aktivitet med til at afskaffe alle former for fattigdom i verden?

Siden 1990 er flere hundrede millioner mennesker løftet ud af fattigdom. Men 800 millioner lever stadig i fattigdom. Fattige skal have grundlæggende rettigheder og adgang til uddannelse og teknologi, så de kan skabe et bedre liv for sig selv og deres efterkommere.

I en dansk kontekst handler verdensmål 1 fx om:

- At fremme adgang til uddannelse og arbejdsmarkedet for socialt og psykisk udsatte borgere.
- At fastholde udsatte borgere i egen bolig, som er afgørende for et stabilt arbejdsliv.
- At bekæmpe hjemløshed. Fx gennem rådgivning om bolig og gældshåndtering, samt etablering af billige almene boliger.
- At nedbringe udsatte børns skolefravær og derved sikre alle børn en udbytterig skolegang.

Er din aktivitet med til at sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og fremme alles muligheder for livslang læring?

Uddannelse er fundamentet for en bæredygtig udvikling på kloden. Antallet af børn, der kan læse og skrive, er steget betydeligt i lande syd for Sahara siden år 2000. Andre steder går udviklingen den anden vej fx på grund af væbnede konflikter og nødsituationer. Mål 4 drejer sig fx om at øge antallet af lærere og forbedre uddannelsesinstitutioner.

I en dansk kontekst handler verdensmål 4 fx om:

- At styrke grundskolen som en institution, der skaber fællesskaber og social mobilitet.
- At fremme, at unge tager en ungdomsuddannelse, som giver tilknytning arbejdsmarkedet.
- At fremme livslang læring fx gennem voksenuddannelse, frivillighed, foreningsliv og folkeoplysning.

Er din aktivitet med til at sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper?

AIDS er den største dødsårsag blandt unge i Afrika syd for Sahara, og mange af kvinder dør i barselssengen. Mål 3 handler om adgang til lægemidler, vacciner og sygeforsikring. Derudover om at stoppe epidemier med fx AIDS og malaria samt at reducere mødredødelighed og dødsfald blandt nyfødte.

I en dansk kontekst handler verdensmål 3 fx om:

- At imødegå kræft, KOL, diabetes, demens, psykiske problemer, allergi m.m.
- At undgå misbrug af stoffer og alkohol samt luftforurening.
- At fremme motion, sund kost og mentalt sundhed.

Er din aktivitet med til at sikre bæredygtig adgang og forvaltning af vand og sanitet for alle?

40 procent af verdens befolkning påvirkes af vandmangel, og andelen stiger med stigende globale temperaturer. Dette med hungersnød, sygdomme og økonomisk ustabilitet til følge. Mål 6 fokuserer på at sikre alle rent drikkevand, sanitet og hygiejne. Fx ved spildevands- håndtering, brug af regnvand og ved at beskytte natur- områder, hvor vandet kommer fra.

I en dansk kontekst handler verdensmål 6 fx om:

- At spare på vandet.
- At byers spildevand og regnvand bortskaffes på en sådan måde, at borgernes sundhedstilstand bevares.
- At miljøet ikke udsættes for fx skadelige kemikalier, som forringer kvaliteten af drikkevandet for nuværende og kommende generationer.
- At øge brugen af regnvand til fx toiletskyl og tøjvask.

Er din aktivitet med til at sikre, at vi opnår ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder?

Mange af verdens piger og kvinder bliver diskrimineret og udsat for vold på grund af deres køn. Der er forskel på mænd og kvinders adgang til arbejdsmarkedet, og der er ikke ligeløn. Det krænker menneskerettighederne og hæmmer økonomisk vækst. Kvinder har ret til at bestemme over egen krop, herunder til at bestemme, hvor mange børn de vil have og hvornår.

I en dansk kontekst handler verdensmål 5 om:

- At give alle lige muligheder for at deltage i samfundet og udfolde sit potentiale. Ingen må opleve diskrimination på grund af køn.
- Kvinders deltagelse i lederskab, ligeløn, kønsopdelte uddannelsesvalg og fædres brug af orlov.
- Retten til at leve uden undertrykkelse og vold fx i form af vold i nære relationer og menneskehandel.

7 BÆREDYGTIG
ENERGI

8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST

9 INDUSTRI, INNOVATION
OG INFRASTRUKTUR

10 MINDRE
ULIGHED

11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND

12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

Er din aktivitet med til at fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle?

Middelklassen vokser i udviklingslandene og antallet af arbejdstagere, der lever i ekstrem fattigdom, er faldende. Alligevel stiger beskæftigelsen ikke nok til at kunne holde trit med en voksende arbejdsstyrke. Mål 8 fokuserer på politikker, som er gunstige for iværksætter og jobskabelse. Derudover indsætter, som udrydder tvangsarbejde og menneskehandel.

I en dansk kontekst handler verdensmål 8 fx om:

- At styrke beskæftigelsen fx gennem fremme af bæredygtige virksomheder og produkter, bæredygtig turisme, cirkulær økonomi og iværksætter.
- At flere bliver en del af arbejdsfællesskabet, herunder fx unge, personer med fysiske eller psykiske handicap samt borgere med svag tilknytning til arbejdsmarkedet.

Er din aktivitet med til at sikre, at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til en overkommelig pris?

En global økonomi baseret på fossile brændstoffer giver udledninger af drivhusgasser, som giver klimaforandringer med synlige effekter på alle kontinenter. Universel adgang til bæredygtig energi kræver investeringer i grønne energikilder som fx sol, vind og termisk energi, hvis fossile brændstoffer skal udfases.

I en dansk kontekst handler verdensmål 7 fx om:

- At nedsætte energiforbruget.
- At omstille fra fossile til bæredygtige energikilder som fx vind, sol, biomasse, biogas og jordvarme.
- At fremme forskning og investeringer i ren energi, energieffektivitet og renere teknologi.

Er din aktivitet med til at reducere ulighed i og mellem lande?

Ulighed skaber ubalancer og risici for sociale konflikter. 10 procent af verdens rigeste tjener 40 procent af den samlede globale indkomst, hvorimod 10 procent af verdens fattigste kun tjener 5 procent. Uligheden kan mindskes fx ved at styrke de laveste indkomstgrupper og fremme en større økonomisk inddragelse af alle samfundsgupper uanset køn eller etnicitet.

I en dansk kontekst handler verdensmål 10 fx om:

- At sikre lige muligheder for alle uanset alder, køn, fysisk eller psykisk handicap, race, etnicitet, oprindelse, religion eller økonomisk status.
- At fremme social mobilitet, tilgængelighed for handicappede, lighed i sundhed og skole samt adgang til boliger i alle prisklasser.

Er din aktivitet med til at bygge robust infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og understøtte innovation?

Investeringer i infrastruktur og innovation er afgørende drivkræfter for økonomisk vækst og udvikling. Det handler om at gøre tingene smartere, så ressourcer bruges mere effektivt og miljømæssigt fornuftigt. Fremme af bæredygtig industri og investeringer i forskning og innovation er midler til at fremskynde bæredygtig udvikling.

I en dansk kontekst handler verdensmål 9 fx om:

- At fremme et innovativt og inkluderende bæredygtigt erhvervsliv, hvor økonomisk vækst ikke samtidig går ud over mennesker og miljø (Corporate Social Responsibility).
- En øget adgang til informations- og kommunikationsteknologi.
- At fremme bæredygtig infrastruktur.

Er din aktivitet med til at sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer?

Jordens primære ressourcer er under pres. Ændrede produktionsmetoder, forbrugsmønstre og bortskaffelse af affald, er vigtige handlinger for at mindske dette pres. Derudover at tilskynde fx industrier, virksomheder og forbrugere til at genbruge og reducere deres affald.

I en dansk kontekst handler verdensmål 12 fx om:

- At fremme cirkulær økonomi og dele-, bytte- eller genbrugsordninger.
- At fremme miljømærkede produkter og bæredygtige fødevarer.
- At forebygge og begrænse forurening med skadelige stoffer.
- At integrere bæredygtighed i offentligt og privat indkøb samt fremme af CSR i private virksomheder.

Er din aktivitet med til at gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige?

Halvdelen af verdens befolkning bor i byer. I år 2050 forventes tallet at være steget til to tredjedele. Det giver store udfordringer i forhold til at sikre alle vand, plads, mad og ren luft. Fokus er på at gøre byer og lokalsamfund bæredygtige for at mindske effekterne af den stigende migration fra land til by.

I en dansk kontekst handler verdensmål 11 fx om:

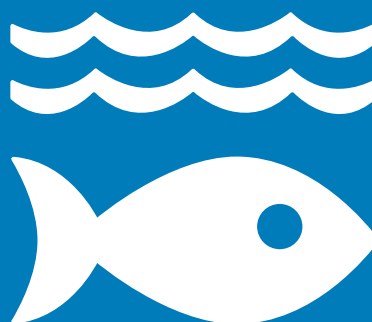
- At skabe en tæt by med grønne byrum, rekreative muligheder og bæredygtige transportløsninger.
- At sikre, at byer er robuste i forhold til klima- og sikkerhedshændelser.
- At forebygge forurening med skadelige stoffer og mindske dannelsen af parallelsamfund.
- At sikre gode vilkår for beboerdemokratiet og adgang til holdbare og billige boliger.

13 KLIMA- INDSATS

14 LIVET I HAVET

15 LIVET PÅ LAND

16 FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER

17 PARTNERSKABER FOR HANDLING

VEND VERDENSMÅLENE!

Brug vendespillet til at se din aktivitet i et bæredygtigt helhedsperspektiv og få ideer til at gøre den mere bæredygtig.

En aktivitet kan fx være en virksomhed, organisation, uddannelsesinstitution, enkeltperson eller et samarbejdsprojekt.

Mange aktører eller projekter vil i udgangspunkt bidrage til opfyldelse af et udvalg af verdensmålene. Men ofte vil en gennemgang af alle verdensmålene give inspiration til, at yderligere verdensmål kan bringes i spil og derved gøre aktiviteten mere bæredygtig. For nogle vil det være relevant med et globalt udsyn. For andre et lokalt udsyn. Eller både et globalt og et lokalt udsyn.

Læs på bagsiden hvordan du **vender verdensmålene**.

Er din aktivitet med til at sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer?

Verdenshavene - deres temperatur, kemi, strøm og liv – driver de globale systemer, som gør Jorden beboelig for mennesker. I dag er 40 procent af havene stærkt belastede. At rette op på dette kræver mindre forurening, overfiskning og ødelæggelse af kystnære rev og levesteder for fx fisk.

I en dansk kontekst handler verdensmål 14 fx om:

- At mindske udledninger af næringsstoffer og undgå plastforurening til fjord og hav.
- At fremme af biodiversiteten i fjord og hav.
- Fremme af bæredygtig rekreativ brug af fjord og hav.
- Fremme af køb af bæredygtige fisk (MSC-mærkede).

Er din aktivitet med til at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser?

Udledningen af drivhusgasser er fordoblet siden 1990. Den globale opvarmning giver uoprettelige klimaforandringer, som truer klodens økosystemer på land og i vand, og har derudover alvorlige humanitære og økonomiske konsekvenser. At bekæmpe klimaforandringerne kræver indsats på tværs af landegrænser og lokale indsats.

I en dansk kontekst handler verdensmål 13 fx om:

- At være forberedt på fremtidens varmere klima med voldsommere regn og storme.
- At bruge regnvand til fx havevanding, toiletskyl, tøjvask og nedsvivning (faskiner, græsplæner m.m.).
- At forsinke regnvand via grønne tage og bassiner.

Er din aktivitet med til at støtte fredelige og inkluderende samfund, give adgang til retssikkerhed og opbygge effektive, ansvarlige og inddragende institutioner på alle niveauer?

Borgerne i mange lande lever i samfund, der er plaget af kriminalitet, vold og korruption. Mål 16 handler fx om at sikre menneskerettigheder, retsstatsprincipper og stærke institutioner. Derudover er fokus på at bekæmpe drab, ulovlige penge- og våbenstrømme samt beskyttelse af fundamentale frihedsrettigheder.

I en dansk kontekst handler verdensmål 16 fx om:

- At styrke demokratiet fx gennem borgeres deltagelse i lokaludvalg, borgerpaneler m.m.
- At styrke indsats, som fremmer tryghed og mindsker kriminalitet.
- At sikrer retfærdig sagsbehandling og afholdelse af retfærdige valg til fx folketing og kommune.

Er din aktivitet med til at beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, fremme bæredygtigt skovbrug, tab af biodiversitet m.m.?

Siden 1970 er halvdelen af verdens vilde dyr forsvundet. Det skyldes bl.a. klimaforandringer og nedbrydning af økosystemer til fordel for kommercielle interesser. I forhold til plantelivet er hver femte planteart i risiko for at uddø. Verdensmål 15 fokuserer fx på bæredygtig brug af økosystemer på land, bæredygtigt skovbrug og bekæmpelse af ørkendannelse.

I en dansk kontekst handler verdensmål 15 fx om:

- Fremme af biodiversitet dvs. et mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv. Fx gennem naturpleje, træplantning, grønne byrum, grønne tage, byhaver, bybier m.m.
- At naturen understøtter klimatilpasning.
- At fremme et aktivt rekreativt byliv i samspil med naturen.

INSTRUKTION

1. Læg alle 17 verdensmål på bordet (farvet side opad).
2. Vælg på skift et verdensmål. Læs spørgsmålet på bagsiden højt for gruppen.
3. Drøft om verdensmålet allerede er håndteret i forhold til aktiviteten – eller om målet evt. kan blive en del af aktiviteten fremadrettet.
4. Læg verdensmålet på bordet med den farvede side opad, hvis målet er relevant for aktiviteten. Skriv ned, hvad der skal arbejdes med i forhold til verdensmålet.
5. Læg verdensmålet på bordet med den grå side opad, hvis målet ikke er relevant for aktiviteten.
6. Fortsæt med de resterende verdensmål.

Er din aktivitet med til at revitalisere det globale partnerskab for bæredygtig udvikling og styrke midlerne til at nå målene?

Verdensmålene kun kan realiseres, hvis lande, kommuner, institutioner, virksomheder og civilsamfund arbejder tæt sammen om at nå de øvrige 16 verdensmål. Fokus er på at mobilisere og dele viden, ekspertise, teknologi og finansielle ressourcer.

I en dansk kontekst handler verdensmål 17 fx om at:

- Realisere verdensmålene gennem partnerskaber mellem borgere, offentlige myndigheder, erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner og organisationer.
- Samarbejde lokalt, nationalt og globalt og på tværs af siloer.

